

EUDR và ý nghĩa đối với ngành gỗ Việt Nam

TÔ XUÂN PHÚC, PHD

Giám Đốc Điều Hành

Chương trình Chính Sách Thương Mại và Tài Chính
Lâm Sản, Forest Trends, Hoa Kỳ

Quy định về chống mất rừng của EU (EUDR)

EN English

Energy, Climate change, Environment

Environment

[Home](#) > [Topics](#) > [Forests](#) > [Deforestation](#) > [Regulation on deforestation-free products](#)

Deforestation-free products

EU rules to guarantee that the products EU citizens consume do not contribute to deforestation or forest degradation worldwide.

PAGE CONTENTS

[Overview](#)

[Background](#)

[Objectives](#)

[Publications](#)

[Related links](#)

Overview

By promoting the consumption of 'deforestation-free' products and reducing the EU's impact on global deforestation and forest degradation, the new rules are expected to bring down greenhouse gas emissions and biodiversity loss.

The proposal is part of a broader plan of actions to tackle deforestation and forest degradation first outlined in the [2019 Commission Communication on Stepping up EU Action to Protect and Restore the World's Forests](#). This commitment was later confirmed by the [European Green Deal](#), the [EU Biodiversity Strategy for 2030](#) and the [Farm to Fork Strategy](#).

Quy định chống mất rừng của EU

- Ngày 17/11/2021 Ủy ban Châu EU đề xuất Quy định nhằm giảm mất rừng và suy thoái rừng (EUDR). Đề xuất này dựa trên cơ sở rằng **mở rộng các diện tích dầu cọ, gia súc, cà phê, cacao, gỗ, cao su... gây mất rừng và suy thoái rừng**. EU có một phần trách nhiệm về chuyện này vì tiêu thụ các SP này
- EUDR chính thức có hiệu lực 29/06/2023. Giai đoạn chuẩn bị: 18 tháng (24 tháng) tùy theo quy mô DN nhập khẩu. EUDR sau đó chính thức đi vào thực thi
- 7 nhóm mặt hàng EUDR kiểm soát: Đồ gỗ, dầu cọ, cao su, đậu tương, thịt bò ca cao, cà phê
- EUDR cấm các công ty NK vào EU các sản phẩm **bất hợp pháp** và **gây mất rừng và suy thoái rừng**.
- Thời điểm mất rừng: Từ 31/12/ 2020

Mất rừng và hợp pháp?

Mất rừng và suy thoái rừng

- Mất rừng: Chuyển đổi từ rừng sang đất nông nghiệp.
- Suy thoái rừng: Chuyển đổi từ rừng tự nhiên hoặc rừng tái sinh tự nhiên sang các diện tích rừng trồng.

Hợp pháp

- Quyền về đất đai
- Quy định về bảo vệ môi trường
- Quy định liên quan tới rừng (bao gồm quản lý, bảo tồn đa dạng sinh học)
- Quyền của bên thứ ba (quyền cộng đồng)
- Quyền của người lao động, quyền con người theo các công ước quốc tế mà quốc gia đó đã ký kết, nguyên tắc đồng thuận tự nguyện, được thông báo trước và thông tin đầy đủ (FPIC) được đưa ra trong tuyên bố về quyền của người bản địa (của Liên hợp quốc)
- Quy định về thuế, phí, thương mại, hải quan, v.v.

Mục đích của EUDR

The new deforestation Regulation will:

*Guarantee to EU citizens that the listed products they buy, use and consume **do not contribute to global deforestation and forest degradation.***

Reduce carbon emissions to the atmosphere due to EU consumption and production of the relevant commodities by at least 32 million metric tons a year. This would save at least €3.2 billion annually and enhance the contribution of forests to tackle climate change.

*Address illegal **deforestation and forest degradation**, as well as any deforestation due to agricultural expansion caused by the production of the commodities.*

Thực hiện EUDR

- Trước khi NK các mặt hàng vào EU các công ty phải đưa ra **tuyên bố thực hiện trách nhiệm giải trình (DD)**.
- Tuyên bố bao gồm các **thông tin chi tiết** về công ty, sản phẩm NK, số lượng NK và địa điểm (geolocation) về vị trí của tất cả các mảnh đất nơi sản xuất các mặt hàng.
- **Thực hiện DD** bao gồm:
 - **Thu thập thông tin** về sản phẩm, lượng, địa điểm sản xuất, tính hợp pháp và các khía cạnh về mất rừng và suy thoái rừng
 - **Đánh giá rủi ro**, bao gồm cả rủi ro có liên quan tới các khía cạnh của cộng đồng người bản địa, rủi ro trong khâu sản xuất (e.g. trùng lặp về các quyền), tính phức tạp của chuỗi cung
 - **Giảm thiểu rủi ro** (có thể bao gồm các hoạt động hỗ trợ cộng đồng, các hộ sản xuất... nhằm đáp ứng với các yêu cầu của EUDR thông qua các hoạt động xây dựng năng lực hoặc đầu tư.
- Thu thập các bằng chứng minh chứng về tuân thủ.

Yêu cầu về vị trí lô đất sản xuất (geolocation)

- Vị trí địa lý của một thửa đất được mô tả bằng kinh độ và vĩ độ.
- Thửa đất có diện tích trên 4 ha: Đường ranh giới thửa đất.
- Số hóa

Kiểm tra nhập khẩu

- Các cơ quan quản lý (CA) EU sẽ kiểm tra tuyên bố DD và tiến trình thực hiện DD của công ty.
- Hàng năm CA sẽ quyết định tỷ trọng về số lượng công ty và hàng hóa NK kiểm tra
- Kiểm tra cũng được dựa trên nguồn thông tin của bên thứ 3
- Hàng hóa có thể bị tịch thu, công ty bị cấm nhập/xuất khẩu hoặc có thể bị xử phạt nếu không tuân thủ
- Các quốc gia hoặc vùng sản xuất hàng hóa sẽ được xếp hạng về rủi ro theo 3 nhóm theo mức độ rủi ro: rủi ro trung bình (standard), thấp (low), hoặc cao (high-risk).
- Các sản phẩm nhập khẩu từ các quốc gia /vùng rủi ro cao sẽ chịu sự kiểm tra giám sát của các cơ quan quản lý chặt chẽ hơn (tỷ trọng công ty /hàng hóa bị kiểm tra) và ngược lại.

Các tiêu chí EU sử dụng để phân loại quốc gia theo mức độ rủi ro

- Chậm nhất 30/12/2024 EU sẽ công bố danh sách các quốc gia/vùng theo từng nhóm rủi ro
- Tốc độ mất rừng và suy thoái rừng tại quốc gia/vùng này
- Tốc độ mở rộng diện tích sản xuất các nhóm mặt hàng liên quan
- Các xu thế sản xuất các sản phẩm liên quan
- Ngoài ra, EU cũng có thể quan tâm đến các thông tin sau:
 - Thông tin cung cấp bởi cơ quan quản lý từ quốc gia /vùng sản xuất, thông tin từ công ty, từ các tổ chức phi chính phủ, từ bên thứ ba... về nỗ lực giảm phát thải trong nông, lâm nghiệp và các loại hình sử dụng đất
 - Các hiệp định hoặc công cụ khác mà quốc gia đã ký với EU có liên quan tới khía cạnh nhằm giải quyết nguyên nhân làm mất rừng và suy thoái rừng
 - Quốc gia có đang thực hiện Điều 5 Hiệp định Paris về biến đổi khí hậu (chống mất rừng và suy thoái rừng qua vận hành của thị trường các bon) hay không
 - Mức độ chia sẻ/phổ cập thông tin về các hoạt động thực thi pháp luật, bao gồm cả việc bảo vệ quyền của cộng đồng, quyền người bản địa.

Tỷ lệ kiểm tra hàng năm theo mức độ rủi ro của quốc gia/vùng sản xuất

Mức độ rủi ro theo quốc gia/vùng	Tỷ lệ kiểm tra nhà nhập khẩu tối thiểu	Tỷ lệ kiểm tra hàng hóa tối thiểu
Thấp	1%	-
Trung bình	3%	-
Cao	9%	9%

Ý nghĩa đối với ngành gỗ Việt Nam

Chuỗi cung gỗ rừng trồng	Xuất khẩu sang EU /truy xuất nguồn gốc
<ul style="list-style-type: none">▪ 3,5 triệu ha rừng trồng SX▪ 1,1 triệu hộ rừng (1,4 triệu ha). Hơn 100 công ty lâm nghiệp nhà nước, công ty tư nhân, HTX (2,1 triệu ha)▪ Trên 30 triệu m³/năm; trên 50% từ hộ, còn lại là từ các công ty LN, công ty tư nhân, HTX▪ Mỗi hộ có 2-3 mảnh đất trồng rừng▪ 30-40% gỗ rừng trồng là gỗ lớn, được đưa vào SX SP gỗ XK▪ 3000 DN xuất khẩu. Chưa có thông tin về số DN sử dụng gỗ rừng trồng▪ Khoảng 60% hộ đã có sổ đỏ (40% chưa)▪ Tổng diện tích rừng đã có chứng chỉ (FSC, PEFC) dưới 10% diện tích rừng sản xuất.▪ Diện tích rừng trồng XK mở rộng >100.000 ha/năm	<ul style="list-style-type: none">▪ 2 nhóm SPG từ gỗ rừng trồng XK sang EU: Đồ gỗ nội, ngoại thất và các loại ván.▪ Xuất khẩu EU chiếm 6% trong tổng kim ngạch XK toàn ngành▪ Chưa rõ về tỷ trọng của SPG được làm từ gỗ rừng trồng được XK sang EU▪ Chuỗi cung gỗ rừng trồng phức tạp, nhiều khâu trung gian.▪ Trừ các diện tích đã đạt chứng chỉ, truy xuất nguồn gốc khó khăn.

Một số đặc điểm chính chuỗi cung gỗ rừng trồng

- Nông hộ (hộ sản xuất) đóng vai trò chủ đạo trong khâu đầu của chuỗi.
- Đất sản xuất manh mún. Mỗi hộ có nhiều mảnh đất khác nhau.
- Đội ngũ thu mua/ thương lái đông đảo, hoạt động ở nhiều cấp khác nhau, như thôn, xã huyện, tỉnh... Đội ngũ này đóng vai trò chủ đạo trong các kênh thu mua, kết nối nông hộ với thị trường -- các công ty, cơ sở chế biến, xuất khẩu.
- Chuỗi cung thường dài, với nhiều bên tham gia, đặc biệt tại khâu trung gian của chuỗi. Hoạt động tại các khâu trung gian phức tạp, thiếu tuân thủ với các yêu cầu của nhà nước (khó khăn trong hoàn thuế VAT của các DN XK sử dụng nguyên liệu gỗ rừng trồng là minh chứng thể hiện tính phức tạp /không tuân thủ các yêu cầu pháp lý của các khâu trung gian trong chuỗi.
- Sản phẩm đầu ra của quá trình chế biến chủ yếu phục vụ xuất khẩu.
- Diện tích sản xuất các mặt hàng này nhìn chung ổn định, không có tăng/ giảm đột biến. Hiện tại, mối quan hệ giữa diện tích sản xuất các mặt hàng này và mất rừng/ suy thoái rừng yếu.

Ý nghĩa EUDR đối với ngành gỗ Việt Nam

- Thời điểm EU tính toán mất rừng và suy thoái rừng là 31/12/2020. Nhìn chung sản xuất gỗ rừng trồng không gây mất rừng
- Tuy nhiên việc EU yêu cầu xác minh về vị trí địa lý lô đất sản xuất và các bằng chứng giấy tờ về tính hợp pháp của lô đất sẽ là khó khăn lớn, đặc biệt là đối với nông hộ.

Làm gì để đáp ứng EUDR? Vai trò của Chính phủ

- ▶ Nếu SPG của VN XK sang EU có chứng chỉ FLEGT sẽ đáp ứng được tất cả các yêu cầu của EUDR
- ▶ Nếu Việt Nam bị EU xếp loại là quốc gia rủi ro thì toàn bộ chuỗi cung, bao gồm hàng nghìn DN và hàng triệu hộ trồng rừng, sẽ bị tác động tiêu cực
- ▶ Chính phủ cần chủ động kết nối, cung cấp thông tin và đối thoại với EU nhằm thuyết phục EU xếp loại VN vào quốc gia rủi ro trung bình hoặc thấp. Thông tin bao gồm:
 - ▶ Thực trạng chuỗi cung gỗ rừng trồng
 - ▶ Thực trạng quản lý bảo vệ rừng: Bản đồ và dữ liệu hiện trạng rừng và diễn biến rừng, thực trạng và diễn biến về tình hình rừng trồng sản xuất, XK SPG từ gỗ rừng trồng
 - ▶ Các chương trình, dự án về bảo vệ rừng, bao gồm các DA các bon lâm nghiệp
 - ▶ Đề án phát triển rừng bền vững, Chiến lược phát triển lâm nghiệp
- ▶ Kiến nghị EU xếp hạng theo vùng, không theo quốc gia; cân nhắc khả năng kiến nghị EU xếp loại theo nhóm mặt hàng
- ▶ Xác định các nhóm rủi ro chính của ngành, lập kế hoạch giảm thiểu rủi ro, đáp ứng theo lộ trình thực hiện EUDR

Làm gì để đáp ứng EUDR? Vai trò của DN và HH

► DN

- Thực hiện DD: (1) Thu thập thông tin; (2) đánh giá rủi ro; (3) giảm thiểu rủi ro
- Rà soát toàn bộ chuỗi cung, xác định các rủi ro có liên quan tới các khâu trong chuỗi: Hộ trồng rừng, hệ thống thương lái, các bên liên quan, thửa đất...
- Đánh giá các nhà cung cấp (thương lái)
- Thực hiện các hoạt động đáp ứng EUDR theo lộ trình; ưu tiên thúc đẩy chuỗi cung có chứng chỉ.
- Giúp hộ xác định vị trí lô đất và làm sổ đỏ

► Hiệp hội

- Chủ động đánh giá toàn bộ chuỗi cung, thực trạng sản xuất, vùng nguyên liệu... và cung cấp thông tin cho các bên liên quan (e.g. EU và các tổ chức khác).
- Phối hợp với các ban ngành liên quan (các bộ), địa phương, thực hiện các hoạt động tuyên truyền, phổ biến thông tin về quy định mới trong EUDR, triển khai tập huấn cho doanh nghiệp và nông hộ.

CONTACT

Trân trọng cảm ơn

Tô Xuân Phúc

pto@forest-trends.org

www.forest-trends.org

[@foresttrendsorg](https://twitter.com/foresttrendsorg)

facebook.com/foresttrends

Thank you!

FOREST
TRENDS